

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 23/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Izabela Kościarz - Depta

protokolant: sekr. sądowy Anna Rusak

przy udziale prokuratora Teresy Pakieły

po rozpoznaniu dnia 9 kwietnia 2019 r. w Warszawie

sprawy K. J., syna M. i A., ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 28 września 2018 r. sygn. akt III K 346/18

wyrok w zaskarżonej części uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 23/19

UZASADNIENIE

K. J. został oskarżony o to, że w okresie od 1 lutego 2018r. do 15 kwietnia 2018r. w W. znęcał się fizycznie i psychicznie nad konkubina K. Ł. poprzez używanie wobec niej słów uważanych powszechnie za wulgarne i obelżywe, kopnął ją w lewą nogę i uderzył pięścią w prawe ramię tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie III Wydział Karny wyrokiem z dnia 28 września 2018r. roku (sygn. akt III K 346/18) uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, a koszty postępowania w sprawie przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok został w tej części zaskarżony na niekorzyść oskarżonego przez Prokuraturę Rejonową Warszawa Praga – Południe w Warszawie.

W apelacji Prokurator podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia i mającego wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym przyjęciu, iż dowody zgromadzone w postępowaniu przygotowawczym nie świadczą w sposób oczywisty, że swoim zachowaniem oskarżony K. J. wyczerpał znamiona występku z art. 207 § 1 k.k. podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do odmiennego wniosku w zakresie sprawstwa czynu z art. 207 § 1 k.k.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji, celem ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie, w związku z powyższym Sąd Odwoławczy uchylił wyrok w zaskarżonej części odnoszącej się do uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 k.k. i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W świetle przedstawionych przez skarżącego zarzutów dokonana przez Sąd I Instancji ocena dowodów, ustalony w oparciu o nie stan faktyczny i wysnute na tej podstawie wnioski budzą wątpliwości Sądu Odwoławczego.

Słuszny jest zarzut prokuratora odnoszący się do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na częściowym odmówieniu wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej K. Ł. i obdarzeniem walorem wiarygodności wyjaśnień oskarżonego K. J..

Sąd Rejonowy uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z art. 207 § 1 k.k. uznając, że dowody zgromadzone w przedmiotowej sprawie nie świadczą w sposób oczywisty, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu. Tymczasem w ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy czyni nieprzekonującym stanowisko Sądu Rejonowego na tym etapie. Wskazać należy, iż pokrzywdzona od początku, konsekwentnie, logicznie opisywała relacje, jakie łączyły ją i oskarżonego, od kiedy zaczęły się zmieniać oraz w jaki sposób oskarżony zachowywał się wobec niej. W toku postępowania przygotowawczego wyraźnie wskazywała, że oskarżony znęcał się nad nią psychicznie i fizycznie oraz szczegółowo opisała przebieg wydarzeń z dnia 15 kwietnia 2018 roku. Ponadto dowód w postaci zeznań pokrzywdzonej K. Ł. w zakresie zachowania oskarżonego w dniu 15 kwietnia 2018 roku znajduje potwierdzenie w protokole oględzin osoby sporządzonym w dniu 16 kwietnia 2018 roku. Sąd Rejonowy nie uwzględnił tak zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tylko jako podstawę ustaleń faktycznych przyjął wyjaśnienia oskarżonego K. J., które z kolei budzą poważne wątpliwości Sądu Okręgowego w kontekście zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Należy podkreślić, iż oskarżony nie był przesłuchiwany w toku postępowania sądowego, a w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 k.k., wyjaśniając lakonicznie, iż to pokrzywdzona jest osobą wybuchową, impulsywną i prowokowała go. Sąd I Instancji nie przeprowadził wnikliwej analizy zeznań pokrzywdzonej i naruszył art. 7 k.p.k. dokonując dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów. Z jednej strony Sąd Rejonowy przyjmuje za wiarygodne zeznania pokrzywdzonej w zakresie w jakim twierdziła, że doszło do zniszczenia drzwi, ale nie daje wiary jej zeznaniom odnoszącym się do zachowań oskarżonego polegających na psychicznym i fizycznym znęcaniu się. Przy czym swojego stanowiska nie uzasadnia.

Sąd Rejonowy nie wskazał, dlaczego dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego o takiej treści oraz dokonując oceny materiału dowodowego, albo w ogóle nie odnosi się do zeznań pokrzywdzonej, albo uwzględnia wybiórczo ich fragmenty, jak również pomija całkowicie protokół oględzin osoby pokrzywdzonej. W ocenie Sądu Odwoławczego podstawą uniewinnienia oskarżonego nie może być okoliczność, że aktualnie strony rozstały się i panują między nimi dobre relacje. To jest okoliczność mająca wpływ na wymiar kary, natomiast czy określone zachowanie jest czynem zabronionym należy oceniać na dzień jego popełnienia i w oparciu o całokształt materiału dowodowego. Analiza zeznań składanych przez pokrzywdzoną w toku postępowania przygotowawczego i sądowego prowadzi do wniosku, że są one od początku konsekwentne, logiczne i spójne. Okoliczność, że pokrzywdzona w toku postępowania sądowego nie opisała zachowań oskarżonego odnoszących się do psychicznego i fizycznego znęcania nad nią nie świadczy o tym, że nie doszło do popełnienia czynu zabronionego. Sposób składania zeznań wskazuje, iż o te okoliczności nie została zapytana przez organ prowadzący przesłuchanie. Ponadto należy podkreślić, iż pokrzywdzona po odczytaniu potwierdziła zeznania składane w toku postępowania przygotowawczego, ale ta okoliczność umknęła uwadze Sądu I instancji, który w żaden sposób nie odniósł się do tego faktu. Wskazać również należy, iż pokrzywdzona składając zeznania wskazywała, że świadkami wydarzeń mieli być sąsiedzi, w tym S. C. do której podała numer telefonu, a który znajduje się w załączniku adresowym. Sąd Rejonowy nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej w celu weryfikacji wersji zdarzeń przedstawianej przez strony.

Sąd Okręgowy nie podziela rozważań Sądu Rejonowego odnoszących się do braku możliwości ustalenia, jakiego uszczerbku na zdrowiu doznała pokrzywdzona w dniu 15 kwietnia 2018 roku. Sąd I instancji stwierdza wprawdzie, że było incydentalne zachowanie oskarżonego polegające na kopnięciu pokrzywdzonej w lewą nogę i uderzeniu pięścią

w prawe ramie, ale uniewinnia oskarżonego od tego czynu, pomijając zupełnie treść art. 217 k.k., jak również treść art. 399 kpk. Czyni również dowolne ustalenia stwierdzając, że z uwagi na brak udokumentowanego uszczerbku na zdrowiu nie da się odpowiednio zakwalifikować czynu zabronionego. Z przepisu art. 399 kpk wynika, że sąd nie jest związany kwalifikacją prawną czynu przedstawioną przez oskarżyciela, gdyż nie wychodząc poza granice oskarżenia, może czyn zakwalifikować według innego przepisu.

Dobrem chronionym w odniesieniu do art. 217 k.k. jest nietykalność cielesna – tzn. swoboda dysponowania ciałem i zagwarantowania człowiekowi wolności od fizycznych oddziaływań na jego ciało oraz wolność od niepożądanych doznań. Naruszeniem nietykalności cielesnej jest każde bezprawne dotknięcie innej osoby czy inny krzywdzący kontakt. Wchodzą tu w grę wszelkie kontakty fizyczne, które są obraźliwe, kłopotliwe czy po prostu niepożądane. Słusznie zauważa Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 9.08.2012r., II AKa 137/12, LEX nr 1217652, że: „Naruszeniem nietykalności cielesnej są wszystkie czynności oddziałujące na ciało innej osoby, które nie są przez nią akceptowane. Naruszenie nietykalności cielesnej nie musi łączyć się z powstaniem obrażeń, jednakże musi mieć ono wymiar fizyczny”.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy zupełnie pominął treść zeznań pokrzywdzonej odnoszących się do wydarzeń z dnia 15 kwietnia 2018 roku, która opisywała w sposób konsekwentny i szczegółowy zachowanie oskarżonego, jak również fakt, że z uwagi na postawę oskarżonego wezwała policję. Również pominął kwestie, że w sprawie znajduje się protokół oględzin osoby. Nie przeprowadził żadnych rozważań, dlaczego zachowania oskarżonego w ramach zarzucanego czynu nie zakwalifikował jako występku penalizowany w art. 217 k.k.

Z powyższych okoliczności wynika, iż Sąd Rejonowy powinien przeprowadzić wnikliwą analizę zgromadzonych w sprawie dowodów pod kątem oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej i świadków oraz wyjaśnień oskarżonego w kontekście całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd dokona kompleksowej oceny wszystkich dowodów ujawnionych w toku rozprawy, tak aby odpowiadała ona wymogom określonym w art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k., jak również uwzględni wszystkie okoliczności zarówno korzystne, jak i niekorzystne dla oskarżonego. Sąd Rejonowy powinien ustalić, czy oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 k.k., a w przypadku poczynienia odmiennych ustaleń zweryfikować, czy jego zachowanie w ramach zarzucanego czynu nie wyczerpuje znamion innego występkę, a jeżeli tak, to dokonać jego prawidłowej kwalifikacji prawnej i właściwie to uzasadnić w kontekście analizy całokształtu materiału dowodowego. Ponadto Sąd Rejonowy dokona pełnej i kompleksowej oceny zeznań pokrzywdzonej K. Ł. przesłuchując ją na wszystkie okoliczności sprawy oraz poczyni ustalenia w zakresie świadków zdarzeń, a następnie dokona oceny ich zeznań w kontekście całokształtu materiału dowodowego.

Kontrola instancyjna doprowadziła Sąd Odwoławczy do wniosku, iż Sąd I instancji nie sprostał wymogom wynikającym z treści art. 7 k.p.k. i przekraczając granice swobodnej oceny dowodów oraz przyjęcie dowodów korzystnych dla oskarżonego z pominięciem dowodów przeciwnych, dokonał błędnych ustaleń faktycznych. Sąd Rejonowy nie przeprowadził wnikliwej oceny wszystkich dostępnych dowodów w sprawie, a zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy jest niepełna i pobieżna. Z tych względów zaskarżony wyrok, biorąc pod uwagę treść art. 454 § 1 kpk zgodnie z którym Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie, nie mógł się ostać, a w związku z tym Sąd Okręgowy uchylił go i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Z powyższych względów orzeczono jak w wyroku.